

REDACȚIA
Arad, Str. Aulich (Adam)
ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2 an fl. 5; pe 1/4 de an fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1
N-rii de Duminică pe an fl. 2.
Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.
Manuscrisurile nu se întorc.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA
Arad, Str. Aulich (Adam)
INSERȚIUNILE:
de 1 și 2 garmond: prima dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia oară 4 cr. și timbru de 30 cr. de fiecare pahă. Cămine.
Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.
Scrisori nerancate nu se primesc.

Anul III.

Număr de Duminică

Nr. 1.

Anul al III-lea.

Numărul acestei TRIBUNA POPORULUI intră în al treilea an de viață. A trecut deci peste greutățile mari ale începutului, fără să aiba însă nădejde că d'aci încolo lupta-i va fi mai ușoară. Pentru că într-un cât ne simțim de fericiți prin spriginul cititorilor noștri, al căror număr în al doilea an s'a înzest, pe atât simțim de neplăcut cum oamenii stăpânirii ungurești caută în fiecare zi să ne supere, lovind în noi cu orice ocrutare. Nu s'a isprăvit încă al doilea proces de presă ce s'a pornit împotriva noastră, și totuși ni-s'a vestit al treilea proces. Pe 5/17 Ianuarie redactorul nostru responsabil este chemat la județul de instrucție.

Ne-am dat însă de la întemeierea sa o amă despre greutățile de tot felul ce vor trebui să îndurăm. Spusem că nu ne vom lăsa să fim amărâți de cearta unor frați, cari au sărit asupra noastră chiar înainte de a porni muribunda noastră aici, în mijlocul Ungurilor, după cum nu vom da nici un cent în fața legăturilor și înșurubărilor ungurești.

Cititorii ne sunt martori, că ne-am ținut de cuvânt. Pe frații cari au crezut că întăresc neamul cheltuindu-le totă puterea în lupta protivnică, i-am lăsat să meargă pe calea lor, gândul că am avut pironit într-una nevoilor poporului român și că neadormim am stat ca să dăm în fața atacurilor vrășmașe.

Și am dori să ni-se arate un comitat unde Românii au dus o luptă mai erăncantă decât cele purtate de prietenii noștri în comitatul Aradului.

Vom urma înainte lupta și fericiți deplin numai atunci ne vom simți, când prin îndemnul prietenilor adunați în jurul „Tribunei Poporului“ cercul de luptă se va lărgi peste toate ținuturile locuite de Români, ca miniștrii unguri să nu se mai poată feli, că au pus capul luptei naționale române. Și între anii 1890-1895, când mișcarea națională era mai năpăstnică, în foc prietenii noștri au fost, ei au deșteptat poporul, peana lor a dat cea dintâiu hrană sufletească țărânelor române. Pe calea aceasta, trasă încă în anul 1884, vom merge înainte!

Mulțumim tuturor prietenilor și cititorilor cari în cei doi ani impliniți ne-au spriginat în lucrarea noastră, iar anulul nou...

nu îndrăsnescă a-și mai bate joc de drepturile sâtenilor români numai pentru că îi credeau lipsiți și părăsiți de conducători.

Astfel purceând, suntem bine înzestăți ca isbândă departe.

Barbăție numai și bună înțelegere să fie între noi, și anul ce începem să-l mai bogat în toate cele înveselitoare.

În acest înțeles chemăm la luptă pe toți Românii și le dorim tuturor An-Nou fericit!

O nouă învingere a Nemților din Pojon. După învingerea de mai săptămânile trecute, când toți oamenii stăpânirii au fost trimiși la alegerea reprezentanței comunei din Pojon, Nemții treziți din amorțeală, au căștigat o nouă învingere asupra celei de slujbași Unguri, trimiși la Pojon, cu gândul să desnaționalizeze pe Nemți.

Pe sezonul de iarnă, care e cel mai lung și mai potrivit, teatrul orașenesc al Pojonului pe lângă toate opintirile guvernului, nu va fi dat „artiştilor“ Maghiari ci actorilor Nemți. În seara acestei hotărâri a reprezentanței comunale, puțini Unguri au apelat la ministru. Nemții din Pojon, hotărâți să lupte voinicește, au ales în ședința de Marți a reprezentanței comunale un comitet, care să supravegheze și conducă teatrul. Acest comitet e alcătuit din oameni, care sunt cei mai buni artiști ai teatraliștilor maghiari.

Foile ungurești, unele tipă și cer pedepșirea competenților orașului Pojon, altele tac tăcuș peșteului, căci le-e rușine pe de o parte, iar pe de alta li-e teamă să nu cumva să trezească din somn și pe coialții Nemți din țară.

GOANĂ CONTRA SAȘILOR. Mai în vara trecută, ținându-se o adunare la Sighișoara profesorul dr. Wolff a rostit cuvinte pline de adevăr, dar tocmai de aceea și foarte crude pentru Unguri, arătând cum stăpânirea susținută de ei nedreptățește pe celelalte naționalități.

Vorbirea s'a publicat în „Kronstädter Zeitung“ din Brașov. Tribunalul l'a pus sub acuză pe bravul profesor. Tabla din M. Oșorheiu însă a nimicit această hotărâre. Procurorul a apelat și astfel pentru ca Sașii să nu fie și ei fără martiri, Curia a dat dreptate tribunalului, care e de părere că profesorul sas Wolff să fie dat în judecată, pentru-că ar fi atârnat în poarta Ungurilor. Desigur și vor și osândi.

Își fac de cap!

Cititorii noștri își aduc aminte de știința și de sâmbătă privitoare la cultura ce oamenii stăpânirii au avut-o în țara dlui Dr. V. Lucaciu, și îi cere să plătească dintr-un an s'au făcut cu geandarii noștri...

Iala-Spric, 11 Ianuarie n. Astăzi executorii însoțiți de geandarmi, au năvălit asupra casei dlui Dr. V. Lucaciu și au răpit tot ce au găsit. Nu au lăsat nici pat, nici cearcăni, nici hârtii. Toți suntem în stare de revoltă și ne mai pomenim în seara următoare. Familia prigonită protestează împotriva tuturor înfrângerilor.

Din part-ne d'asemeni protestăm împotriva acestor selbaticii, cari deși nu vor speria pe bravul luptător național, dar sunt, de bună seamă, puse la cale drept răstulare. Nu-i mai puțin adevărat că asemenea neomenii fac de ris și de rău țara întreagă, unde, așa se vede în locul dreptății domnește selbaticia geandarmerească.

PASTORALA.

Pentru a-i îndemna la bine și mai ales a dragostea pentru legea strămoșească și toate așezămintele noastre bisericesti și școlare, episcopii lor Aradului și Caransebeșului au trimis credincioșilor din cele două episcopii o pastorala.

„Episcopii... oprește scuturarea armatoarele... demnari ce trimite fiilor și suferitești:”

Așa este, iubit cler și popor. Mai harnic și mai vrednic și mai puternic este omul care se lăsa să fie mai puțin povățuit de razele strălucitoare ale aimei, pe care oamenii însuși de Ducele sfânt al adevărului ceresc au lăsat-o de răstănire oamenilor vrednici de a se numi fi ai lui Dumnezeu.

Îr, iubitorilor, lumina e știința și știința e pace. Știința îi dă omului aripi să zboare cu sufletul prin regiuni pământesti și prești. Știința are darul, de a supune omului chiar și elementele naturii. Știința îl ce pe om să ducă o viață veselă, tihnită și fericită.

A haină de mărire se îmbracă omul cu știința iubitorilor, ear' cel fără știință rămâne nebăgat în seamă și supus omului cu învătătură. El e orb; el nu vede și nu cunoaște drumul, pe unde merge, și trebuie să-l poarte altul de mână, căsă nu rătească pe drumul vieții. De va merge singur, se va poticni și se va pomejdi.

Așa a fost, iubitorilor, totdeauna; așa este acum și tot așa va fi cât lumea: omul înșurat are patru ochi, el e mai cu minte, el vede mai bine lucrurile și ese în toate acestea și cu folos pe când omului fără învătătură îi ies toate pe dos, toți se folosesc de neștiința lui, toți îl păgubesc, toți îl înșală și el bietul e fiul perrii.

Pentru a ajunge la lumină și învățătură, frații noștri țărâni întâiu de toate să-și trimită copii la școală, ear' cei ce știu deja să scrie, să aboneze și să cetească fol. Nici odată nu este însă destul, ci să și asculte cât ceea ce le propovăduiește preotul și învățătorul, cât și ce li-se arată în foile noastre naționale.

Așa făcând, Anul-Nou va aduce asupra noastră fericire și întărire vom în toate.

UNDE E PRICINA?

Fruntașul slovac Dr. Miloš Stefanovici, adv. în Pojon, a scos de sub țigă în anul nou apusean o broșuțică, în care descrie soara și dovedește izumit, că unde e tuba adevărată pricina, pentru care îngâmfații noștri stăpânitori au ajuns în halul de astăzi. Broșurica a scris-o în limba maghiară și a trimis-o la toți deputații și fruntașii unguri din Budapesta, pentru că lor le sună, la auzul lor e tocmită.

Trimiteându-ne-o și nouă, vom scoate din ea cel puțin următoarele rinduri:

„Ungurii și foile lor până azi pe orice nemaghiar cu tragere de inimă pentru neamul sau îl ocărau cu vorba „trădător de patrie“, bun de spanzuratoare, acum însă, zice dl Stefanovici, deși rămași singuri în Dietă nu pot să abdică de a căuta patrioți reii, agitatori, trădători de patrie. Diferența e numai, că față de nemaghiari operează în înțelegere comună cu scopul, ca să poată ține și asigura nutreala pe sama naționalității maghiare, pe când în luptele diare ei, imboldul este singur interesul personal și de partid.”

„In învătășala nebulatică a lor de astăzi, spune Slovacul, nu s'a aflat nici un singur bărbat, care să fi arstat și să fi cucerat a arăta adevărata cauză; de aceea voeste să le arate el, unde stă cauza stărilor destrăbălate... Reproduce mai întâiu însăși spuzele unei foi ungurești din care reținem că s'au ticăloșit și cu totii, tocmă:

cum să se măreacă într-o prigonire și schingiuire, una mai sălbatică decât alta a naționalităților nemaghiare.

„Da, zice dl Stefanovici, „frica de naționalități a atacat din temelii libertatea maghiară. Guvernul o știe bine aceasta și de oare-ce nici când n'a apărut libertatea și nici acum nu are de gând să o apere, e natural că operează fără rușine cu ciuha naționalităților, cu aceasta vrea să sparie de nou opoziția și să o siloască la desarmare.”

„Ori cum se vor hotărî însă, zice, altă alegere nu este: sau jug și sclăvie maghiară, sau domnia necondiționată a dreptului și respectarea legilor și paralel cu aceste libertatea.”

„De la 1867 încoace domnește aici în țeară un sistem turcesc și cu el vor duce țeara la soarta pe care o are Turcia. Violența nu este știință de stat, cu violența nici odată nu vor face Ungaria nici liberă, nici puternică, nici bogată, nici independentă. Dreptul și dreptatea fără a nu se răsbuna cumplit. Au se pot exercia după modelul cadilic turcesci, ca adevărat altul să fie dreptul, alta dreptatea atunci, dacă e vorba de Turc, și alta când e vorba de alții...”

Pricina destrăbălării de astăzi stă deci în aceea, că „drepturile nemaghiariilor sunt călcate în picioare.”

Dl Stefanovici s'îfrșește astfel:

„In politicianii maghiari nu există respect față de drept și de lege, aceasta e cauza, că lucrurile au ajuns la gradul, care se află astăzi. Această stare pe care o schimbă și atunci va fi sanare, descurecare, altfel nu va fi decât jocură.”

Deși noi li-le repetăm lucrurile acestea Ungurilor în toate zilele, dl Stefanovici a meritul, că li-le-a spus-o în limba lor toate așezate ca într-un mănunchiu.

Bibl. Univ. Cluj
Nr. 12.96.223

Sibiu
1937

ZIUA ANULUI-NOU.

Soarele și-a sfârșit cursul său un an și acum începe din nou să se anuale: de aci își are începutul său Anul-Nou.

Păgânii serbau ziua de anul nou cu tot felul de veselii. Toată noaptea o petreceau în desfrânări, ear' dimineața se pînă blău beți cu păharele în mână, atât bărbații cât și femeile, pe ulițe și în cărăme. A fi beat în această zi, nu era lucru rușinos; dimpotrivă, o asemenea veselie, se socotea de un semn bun, că tot anul va fi plin de veselie și fără lipsă. Păgânii de toate stările mai aveau obiceiul de a-și trimite în această zi daruri, a împodobi casele cu flori. Toată ziua o petreceau cu muzici și cu jocuri și tot felul de desfătăci.

Românii cei vechi serbau ziua dintăiu a anului nou în cinstea zeului păgân Janus, cel cu două capete, de la care s'a numit luna cea dintăiu a anului luna lui Ianuarie, în legătură cu serbarea Saturnalelor, cu tot felul de jocuri și petreceri desfrinate.

Biserica creștină de mai multe ori s'a văzut nevoită a sbiciui acest rēu și a opri pe credincioși de la astfel de petreceri.

Sf. Ioan Gură de aur face convenitele muștrări creștinilor, cari nu se sfiau a lua parte la veselile din noaptea anului nou, sau cu totul împotriva bunelor moravuri.

„*Poi ați trebui, zice el, să împodobiți nu casele și piața, ci inima voastră, pentru-ca îngerii să se mire de voi și Domnul îngerilor să vă răsplătească cu darurile sale.*”

El vorbește apoi în contra credințelor deșerte ale păgânilor, păzite și de unii creștini, de a-și căuta de noroc în ziua anului nou pentru tot anul. „*N'ați auzit ceea-ce spune apostolul Pavel către Galateni Cap. 4 v. 10? Altmintrelea este o nebunie în cel mai mare grad, că după veselie și fericirea unei singure zile să așteptăm fericirea peste tot anul. Anul își va merge bine, nu când tu vei zăcea beat în ziua cea dintăiu a lui, ci când atât în ziua cea dintăiu, cât și în cea de pe urmă, și în fiecare zi, tu vei face fapte plăcute lui Dumnezeu. Dacă faci binele, atunci ziua îți este bună, ear' dacă păcătuești, ea este rea.*”

„*Creștinul nu trebuie să serbeze luni și zile, ci toată viața sa-i fie o serbătoare cum i-se cuvine. Și cum*

trebuie să fie acea serbătoare, o spune apostolul Pavel, zicēnd:

„*Să prăznuim nu în aluatul cel vechiu, nici întru aluatul rēutății și al vicieșugului, ci întru azimele curăției și ale adevărului (I Corinteni, V. 8). Dacă ai conștiința curată, tu serbezi în toate zilele, săturându-te cu nădejtile cele mărite și îndestulându-te cu așteptarea bunurilor celor viitoare. Eară dacă nu ai cunoștința liniștită, și ești împovorat cu multe păcate, atunci poți să îți mii de serbători, și totuși nu te vei afla mai bine decât cel-ce jelește. Căci ce-mi folosește mie o zisenină, când conștiința mea este întunecată?*”

„*Așa dar', dacă voiești să ai vreun folos de la anul nou, mulțamește acum când a trecut un an, mulțamește Domnului, că te-a adus până aici, frânge yuma sa, nume ră zăru vieții tale, și zi cătră tine însuși: zilele aleargă și trec, numărul anilor se împlinește, noi am și săvîșit o mare parte din cale, dar' ce bine am făcut noi? Oare nu ne vom duce de aici deșerti și goi de toată dreptatea? Județul este înaintea ușei, viața noastră ploacă spre bețrănețe. Aceste le cumpănește în ziua anului nou, la aceste gândește în curgerea anului.*”

Noi Românii avem multe lipsuri de îndestulare și multe lucruri de făcut spre a ne întări biserica și societatea. Să nu uităm însă că numai cu spriginul și ajutorul lui Dumnezeu vom pute face ceva bine, pentru că „*în el viem, ne mișcăm și suntem.*” Lipsurile și neajunsurile anului trecut numai prin întărirea și cinstirea religiei sau legii părinților nostri le vom pute îndeplini în anul viitor: pentrucă numai ea ne însulfă dușul de jertfire și lăpădare de sine pentru vatra strămoșească; numai religia aprinde în sufletul omenesc focul iubirii și cinstirii cătră țărina părinților, străbunilor nostri.

Nu mai religionea și morala creștină este în stare a îmblânzi inima sēlbatică a omului barbar. Fără simțiminte religioase morale, fără suflete crescute în virtuțile creștine, omenirea este primejduită a cădea jertfa nedreptății, urei și a pizmei!

Eată ce ne spune un filosof francez, Voltaire, părintele așa zisilor liberi cugetători: „*Atât de mare este slăbiciunea neamului omenesc și atâta-i reutatea sa, încât este mai bine a fi subjugat de toate superstițiile (credin-*

țele deșerte) de *cau fără religie.*” (Discurs pron. la Londra 1762). Tot el zice:

„*Ridicați oamenii credința în Dumnezeu rēsplătitor și remunerator atunci Sylla și Marius se scaldă cu plăcere în saagele concetățenilor lor. Apoi August, Antoniu și Lipid întrec furile lui Sylla. Neron poruncește cu sânge rece moartea mumei sale.*”

Nu este dar' îngăduit nici unui Român cu bun simț și cu dreaptă cugetare a-și părăsi religia strămoșească, a o desprețui, ori a se arăta nepăsător cătră ea, fiind că religia este ceea ce ne spune cine am fost și cum am fost.

Să căutăm dar' ca în anul în care intrăm cu ajutorul Dumnezeului părinților nostri să îndreptăm greșelile trecutului; să nu dăm mână de ajutor armatei, să nu fim a ne desarma de armătura noastră străveche, răpindu-ne astăzi un obicei românesc, mână o datină strămoșească, apoi atacându-ne religia, morala, făcēnd din noi o adunătură de oameni fără caracter, datine și religie.

Agricultură și economie.

Să ne deprindem bine cu deosebirile în planuri, dacă voim să fim practici în cugetare și lucrările noastre să ducă la sfērșit folositor, să nu confundăm agricultura cu economia, cari sunt două lucruri foarte osebite de cătră olaltă. Deosebind bine aceste două și voind noi a face pe lângă agricultură și economie, de sigur vom face-o mai bine ca până acum și vom avea și fericirea a ne bucura și de binecuvēntatele roade, ce le aduce negreșit totdeauna cu sine, cari sunt: îndestulirea în toate cele ale vieții, prisos în toate, fericirea tuturor, unii prin alții.

Unde am ajuns până acuma ne fiind deprinși a da destulă băgare de seamă deosebirii trebuincioase și de lipsă dintre aceste două, vedem toți prea bine; că agrii moșteniți de la moșii-strămoșii nostri împărțindu-se între urmași, din neam în neam, s'au împușinat, partea cea mai mare din popor a sărăcit și duce viața din greu; pentru-că puținul, la care au ajuns singiratici prin veșnica împărțire, fără economie nu poate fi de ajuns pentru toți. Așa unora li s'au vëndut moșioarele, altora căsuțele, s'au desmoștenit cu totul, ajungēnd în starea de jelic, ca să nu știe unde-și placă capul ei și familiile lor, și ce e mai

dureros unii din tineri muncitori ajung bătrâni cerșetori.

Mulți înfiorându-se de șirul acestui mers în viață și neputēnd singuratici să facă adevērata economie, prin care să le fie asigurată vieța la bătrănețe, au nimerit înfricoșata idee, să se lipsească de progeneratură, nimerindu-și roadele pântecelor sale prin lepădarea sau stīrpirea lor. Asta e rēu.

Urmānd ast-fel, ca să se lese în libera voe a fiește-cărui om să economiseze după propria părere a sa, multe idei greșite pot pune în lucrare de cătră aderenți cu puțină cumpăneală în judecata lor, să pot lăți în popor și-i pot aduce cele mai triste urmări pentru viața sa socială și politică națională.

În toate timpurile și la toate popoarele au existat și există ideea fericirii. Însă întruparea acestei idei a mers tot pe dibuite.

Unele popoare au ajuns mari și puternice prin vitejie, crezēnd, că dacă vor cuceri avutul altor popoare, se vor ferici prin acesta. S'au organizat militărește și au adus acest meșteșug până la mare artă și la mare știință; au și întemeiat prin această mari și puternice state, au cucerit glorie mari; însă ca să aducă fericirea în căminul familiar mulțimei, n'au fost în stare. din cauza: cu cât a fost de o parte mărirea poporului, cu atâta de altă parte mizeria a crescut; cu cât de o parte au avut oameni cu stări mai bogate și mai cu vază, cu atâta, de altă parte lipsele, nemernicia și necasurile au copleșit pe mulțime.

Oamenii inteligenți ai vechimei au avut și ei căile greșite, prin cari au crezut să poată scăpa de urmările triste a lipsei de adevērata economie, crezēnd, că omul atunci poate fi mai fericit, când se desbracă de toate poftele sale, abținându-se dela toate sau dela cele mai multe lucruri, ce nu-i sunt ne încungiuurat de lipsă, fie chiar și folositoare; dar preoții popoarelor. în desnădăjduirea lor că adevērata fericire nu poate fi pentru biata omenime pe pământ, au predicat și azi suferinșilor ca și o dulce mângăere fericirea cerească.

Noi credem, că și pe pământ se poate ajunge la o fericire oare-care, cel puțin cu privire la asigurarea traiului în toate straturile societății, aibe omul ori ce profesiune: plugărie, cărăușie, neguțatorie, industrie, sau ori ce fel de oficiu. *Sir Gar.*

FOCȚA „TRIBUNEI POPORULUI”

CRĂCIUNUL

(Povestire)

Era pe la sfârșitul lunii lui Brumar. Frunzele picau după copaci, pentru a se prefăce în pământ, căci zice scriptura: „*pământ ești, în pământ te vei întoarce.*” De aceea cu atâta duiosie, cu atâta durere se despartian ele, sērmănele frunze, de crenguțele, care apoi rămăneau goale-goluțe, încât i-se părea omului, că aude gemetele lor de durere! Toamna, și mai ales toamna, de care Vorbim, era foarte posomorită. Așa e bagseama firea acestui ano-timp. Ear' acest timp posomorit face o impresiune neplăcută asupra omului, și mai vrtos atunci, că câmpul în acel acela nu prea rodise; ear' ploia aceea ținea strună: ploaia de vērșă. De aceea apoi nu i mirare, că oamenii erau foarte triști și priveau cu mare grijă în viitor.

Lui Nicolă a lui nenea Vasilie nici că-i plăea de lume, asta! Desculț, numai în cămeșuță și cu o bucată de pâne în mână stătea la poartă și Nea Marc, strigānd pe Petruț, să iasă afară. De frig, nici habar nu avea! Parcă era el de mic dedat cu el; era învērșat cu frigul, ca țiganul cu schinteile. De aceea Nicolă era tare și sănătos ca mērul.

Și mult a trebuit el să strige la poartă

lui Nea Marc, Petruț nu auzise. Mamă sa, care dorea să ese din el un prunc bun și de omenie, îl pedepsise pentru o faptă rea. Astfel plāngēnd el, nu putu auzi strigătul lui Nicolă.

În cele din urmă, nici lui Nicolă nu-i mai era glumă! A început să simtă și el frigul; i-se părea, că șede pe spini! Mai strigă odată, dar' din toate puterile. L'auzise sora lui Petruț. — Taci, Petruț, zise ea, mângăindu-l, că — te strigă Nicolă la poartă! Liniștea fu gata Petruț mai stătu puțin, apoi se uită în dreapta, în stānga, deschise ușa și — du-te băete! Cât ai bate în palme, ajunse la poartă.

— Ce vrei cu mine? — întreba pe Nicolă.

— Iuon a lui Tomuța m'a trimis, să-ți spun, să-ți gătești straița și băta, că nu peste mult să lasă post de Crăciun și apoi în ziua, ce urmează după lāsarea postului, ne vom aduna la olaltă, ca să învērșăm a colinda și pițera.

Nu mai atât i-a trebuit lui Petruț! Nes-trajnic, cum era din fire, începu să sară de bucurie tot într'un picior, de era să-și rupă piciorul, împedecându-se într'o peatră!

În Dumineca ce urma, preotul spuse oamenilor în biserică, că atunci și atunci se va lāsa post de Crăciun. Vorbele bunului preot au fost ascultate cu cea mai mare dragoste din partea pruncilor; nici când nu s'a văzut în biserică o liniște așa mare, ca și acum. Bucuria lor era nespus de mare! Mai erau numai trei zile până la lāsarea

postului. Trei zile numai, și lor totuși li-se plăea ca un veac întreg!

În sfârșit sosi și a două zi după lāsarea postului. Nu cred să fie om pe lume, care să poată pune pe hârtie bucuria lor! O bucurie, care lasă cele mai bune urme în inima și sufletul lor.

În seara aceasta se adunară la Oanea Cărbului. Cum azi, așa mâne. Zilele treceau ca gândul. Așa trece vremea, când omul e ocupat. Și ocupații erau bieții copii, de nu știau unde să-și pună capul cu colindele lor, cari le cam dădeau de cap! Nicolă le știa toate de rost, dar' nu le știa cănta; Petruț le știa cănta, dar' nu le știa rostii bine. De aceea Oanea, căpitanul lor, era foarte năcăjit! Nu numai că dorea Crăciunul, dar' a spus-o pe față, că bine ar fi, dacă ar fi Crăciunul cu vre-o 2—3 sēptēmāni mai înainte!

Crăciunul însă sosi și fără voia lui Oanea!

După datină, în ziua de Ajun, se adunau la olaltă, se culcau de loc, după sfînșitul soarelui; odată cu găinile, ca să se poată scula de dimineață și totuși să nu doarmă nimic!

— Au! cine mă pițigă? — strigă unul dintr'un colț al grajdului.

— Și zi! — strigă celalalt, că mă duc și te spun la Nea marc. Mēi Petruț, nu se Bine, bine!

— Pst! Bate ceasul! Unu, doi... noi Nouș ceasuri! Durmiți! — striga Oanea un glas cam apăsāt.

A bătut 10, 11 și nici unul nu și-a închis ochii!

Ear' când bātu ceasul două-spre-zece, se sculară, se spālără și luară străițele în grumaz, ear' în mâni câte un bātoc, ce trecea peste capul fiecăruia cel puțin cu câte o palmă și apoi astfel înarmați, așteptau să bată ceasul unu, timpul de plecarea.

— Pot! — strigă Oanea. Ceasul bate! Unu — un ceas! Mergem!

Ușa se deschise, ear' ei plecară, ca și când ar voi să ocupe o Plevnă!

La cea dintăiu casă se opresc. Tușesc una, două, ca să-și tocmească glasul, și apoi încep a pițera:

Bună ziua lui Ajun
Că-i mai bun' a lui Crăciun
Ceas bun!
Căți mei, căți purcei
Fuge gazda după ei!

Cătă trestie pe casă,
Atăția galbini la gazda pe measă!
Cătă cenușă în vatră,
Atăția boi în poeată!

Și după-ce căpăta fiecare câte un parte, ce era nrizua de Ajun, Crăciunul se fimbato în cea mai mare bucurie. Pentru aceea ochii maistorului Tuțu era plini de lacrimi, n' însă lacrimi de durere ci lacrimi de bucurie! *I. Groșorear*

SOMNAMBULA.

Așa li se zice celor cari atrași de lună — cum se crede, își părăsesc noaptea patul și s'urcă pe acoperiș de casă, unde umblă cu o siguranță de mirat. Un euvânt numai însă dacă li s'ar striga, s'ar deștepta și ar fi perduți. Dăm mai sus chipul unei jună somnambulă, care lăsatu-și-a și ea patul de fecioară și primordiuindu-și viața, sub puterea de vrajă a lunei își face plimbarea până ce se apropie răsăritul soarelui sfânt.

...mer Uze...
pe larg istoricul acestui teatru.
...urmat reprezentăția
...scat de către artiștii Teatrului Național din București piesele: „Alexandri la Icrești” și „Pintna Blanduziei” de V. Alexandri.

De la Sate.

Covăsinț, 29 dec.

Cu toată stîmă vin a Vă ruga ca între noutățile preșitului D-voastră ziar, să binevoiti a pune și succedul strălucit ce l'am avut azi în ședința comitatului nostru comunal.

În urma propunerii făcute înainte cu 30 de zile pentru de a se voa din banii comunei pe seama încumșeterii sf. biserici gr.-ort. rom. din loc. 1000 fl., conform legii astăzi după expirarea intervalului de 30 de zile s'a restrețat de nou propunerea.

S'au pînă atît fruntașii noștri cît și cei străini ce au drept în reprezentanța noastră comunală și cu aclamațiune se pînă propunerea dacă Mihai Boba, econom și de religioasă noastră, nu se infuria ca o feară s'elbatică să atace pe fruntașii noștri pentru votarea ajutorului sf. biserici, la care s'au alaturat și străinii Zipfel Károly și Hofman Mihály.

La împregiurarea aceasta scandaloașă, tulburându-se cu toții au strigat lui Mihai Boba: „Sautie, Sautie pentru ce mă gonesti!”

Rușine a făcut neamului seu cu atît de virtuos căci au vătmă în furia lui nu s'a fiantă și ei și pe biserica lui D-zeu deși li s'a spus că „cel ce strică biserica lui D-zeu și D-zeu îl va strica pe densus!”.

Un învățator brav.

Mehala, 10/1 1899.

Avînd fericirea, ca sub durată sf. s'erbă-țri ale Crăciunului să petrec în stînul tînenilor mele din loc, nu pot trece cu vederea unele fapte demne de urmat, pre-șitate de elevii școlii confesionale române de aici, a cărui vrednic învățator e dl Dumitrie Roman.

Era seara Antîm de Crăciun a. c. cînd dăvii tîneni a nepreșitului lor dascăl, de ochi prin reprezentațiune, cîntări și trușete, cu atît sunt mai sprinteni și vornicește.

Multa suflare românească de aci să bucură în această seară, vîzînd că cu cîtă vrednicie cresc și se întăresc, în-țepesc și înfloreșc mlădițele neamului românesc. Cîtă bucurie în fața părinților, cîtă îndestulare în fața bravului lor gră-dinar, cînd vîd cu toții că direcțiunea creșterii mlădițelor lor scumpe e dreaptă ca lumina și îndreptă luminiilor cerești. Bravo! ție popor care și în cele mai grele și critice împregiurări de traiu, și mani-festațiune publică ca atare, înțelegi ce în-seamnă a-ți trimite nădejdea duhovnică în

O troacă de cenușă
La gazda în gușă!

— dite Ioana! fug, dar fug — de așa cred ei, că nu poți să-ajungi nici cu calul, deși piciorușele lor straița, bătă și zăpada nu-i lasă să se miște din loc. Ear' de nerăbdător e căci punea mîna pe ei, așteptînd de scăpare sau în plîns!

Și cît ține timpul pîșratului, cugetă că toate s'au întors ce susul în jos și vîșată pităreilor, lătratul și plătul căni-țelului câte o sfadă, plîns, țipete, ear' toate risete, dau o mestecăvîră de leaur de cugetă omul că se adă la cada

în mijlocul satului, pe ulița cea mare și o casă mare, ce arată, că aici a fost odată imbelșugare; ear' starea ei de acum, de acum, spune trist, că au tre-cușe amuri. În această casă, șede meșterul ușu, om bun de fire, blînd, și un cuvînt maistor bun și șermele un înș nenorocos. S'a legat de el — șopteau vecinii, cari din oronicie. Remas de mic și totuși, ear' șermele mult. Ear' și bătut din nou la mîna cea mai mare durere, pe care nu o putea suporta, și așă face sfârșitul ei, cînd se

lăcașul cel mai sfînt al instituțiilor noastre culturale. Bravo ție dascăl român, care cu toată abnegațiunea-ți dai silința spre a fi încununat cu faptele demne de imitat ai bravilor tei elevi și strănereti iubitori de școală și biserică, pe cari parte în cor, parte conform sfîntului și neștrămutatului nostru rit bisericesc, i-ai învățat cu mult zel a lăuda și premări pe D-zeu în glasul așgerilor, vestind frumosele cîntări șermești rituali ale bisericii noastre răsăritene drept credin-cioase române.

Bravo! ție nădejde duhovnică a neamului românesc, care prin înrădăcinarea ne-mărginitei tale iubiri față de școală și biserică-ți, față de comorile cele mai scumpe ce le mai ai, te învrednicești a păzi ca un așger păzitor, peatra funda-mentală și neresturnabilă a iubirii întregului neamului, care înzidă vrednicie la considerabilul sprigin materiei al multor frun-tași din loc, care și s'a încassat cu aceasta ocașiune pentru sporirea bibliotecii tale, numai ca să poți și în viitor continua ne-clintit înlăturațului teu început.

Aște și deci didactica elementară con-fesională și musa bînșteană echoul dorit prin Biharia, Ardeal și prin toate ținuturile românești că așa cu drept cuvînt și de-plină armonie să putem intona hora șermești.

Așa să fie! Pravoslavniceul.

Comoriște, la 28 c. 898.

Concertul și reprezentațiunea teatrală, a-rangiată în 25 st. v. la Nașterea Domnului de tinerimea română, resp. de corul gr.-ort. român al plugarilor de aici, a succed peste așteptare; programa de concert a fost ese-cutată cu un succed îmbucurător, cîntare sigură și vioaie, apoi stătura pe bină, a plugarilor noștri, care nu se poate numi altcum decăt plăcută — proprie numai ro-mânului, — a stors admirațiunea publicu-

Dintre cîntări cea mai pătrunștoare a fost „Tot ți-am zis mîndro“, cîntare cu-leasă din gura poporului, compoziție a dlui Timotei Popoviciu profesor la gimnasiul din Brașov. Onoare zelului dlui T. Popo-vici, care binevoiască a primi și pe a-ceastă cale sincerile mulțumiri pentru viul interes ce l'a manifestat cîtră corul nostru de aici și care-l păstrează față de corurile plugarilor români peste tot ajutorându-i cu frumosele d-sale compoziții, mai mult gra-tuit, sau cîte pentru un preț nelșenmat.

Tot astfel a succed și teatrul unde s'a vîzut că românul e vrednic de toate numai conducători să aibă. Cu aceasta ocașiune

însă, nimenea n'a fost întru atîta satis-făcut, decăt acela care n'a cruțat greu-țși, întru susținere decăt mult st. domn preot Ioachim Dabiciu, precum și dirigen-tul corului, tînerul econom Bucur Miș.

După produțiune a urmat jocul care a ținut pînă în zori.

Al d voastră:

„Alexă a lui Mihai“.

*

Lucruri îmbucurătoare.

Înainte cu vre-o 5 ani soartea a adus, ca s'erbătoare „Nașterii Domnului“ să le petrec în comuna Cărbunariu — (protopo-piatul Bisericii-albe, diecesa Caransebeșului) — o comună izolată, pe pisc de munte cu popor de tot rîmas în cultură și și mai slab în avere.

Ca creștin și Român am deschis atunci ușile bisericii, și mi s'a dat drept de noam am eșit din casa Domnului, unde disordine, larmă, zăvălat a fost toată rugăciunea de cîște; mi-am cugetat comuna aceasta bisericește e în preajma perirei; un preot gârbovit de ani tremura la altar, un învățator slăbit de vreme se clăti în strană; bietul popor cu larma și larma cău-tau să înlocuească neputințele preotului și a învățatorului.

În viitor ear' m'a făcut soartea să petrec aceste s'erbătoare în Cărbunariu. Ști-ricisem, în comună e preot tîner — înv-ățator tîner.

Întru în biserica la pasul înțaiu mîș prind flori, în flor sfînt mi trece prin vine: la altar un preot tîner galben ca galbena ceară, față-i însă arăta energie, mișcările-i senti-ment; în biserica roi de om în pace și pă-trunși de sfințenie, ear' la strană un înv-ățator tîner — cum am înțeles cu mîmele Ion Muntean, de naștere din Ciclova, în-cunșurat de numeroși școlari toți cu cărți de rugăciune în mîna.

La intrare mi chiar cîntau „Imnosul Naș-terii“ cu atîta sfințenie, cu atîta sentiment că corul lăgeresc s'a coborît în biserica. Cu lacrimi de bucurie am ascultat la înge-rașii de copii cari erau inima învățatorului ear' inima acestuia inima copiilor. — Nici în o biserica catedrală nu se poate prea-mări Dzeu cum s'a prea mărit El la un sat rîmas, înapoiat. În scurt timp uriasă schimbare spre progres, la care parte are atîsul învățator partea mare, pentru aceea li și zic cu mulțumită „tot înainte! tot îna-ainte! și atunci nu vom peri“!

„Călătorul“.

Azi una mîne două, zilele treceau; tre-cuse chiar un an și mai bine dela moartea nevetei lui. Tușu se însură din nou. Și trecură chiar ani la mijloc după a doua însurătoare, totuși — n'a putut face nici măcar un paș înainte. Trudea șărmanul, dar nu putea astupa toate gropile. De aceea era foarte supărat. Dar' și mai tare îl nă-căjea aceea că nu avea modru, să cum-pere Mărioarei o hăinuță pe Crăciun, ce i-o făgădui-se încă la lăsarea postului.

Își frămănta șărmanul capul în chip și formă, ca să afle calea cea mai potrivită, de a seșpa din această încurcatură! Ear' în năcazul său nici nu băgase de seamă, că pruncii strigau la fereastră:

Bună ziua lui Ajun,
Că-i mai bun'a lui Crăciun.
Ceas bun! —
Căți miei, căți pucei,
Fuge Mărioara după ei!

— Tată dragă, n'auzi pruncii la fereasta? Eși și le dă ceva — zise Mărioara cîtră Tușu.

Cînd o fi gata haina mea, tată dragă? întrebă din nou Mărioara ca din senin. Ear' bietul Tușu, adus în încurcatură, nu știa, ce să-i răspunză. Intortoche una-alta. În ur-mă li spuse, că numai pe seară li poate da răspunsul.

A doua zi, în ziua de Crăciun, maistorul Tușu, copleșit de durere și cu lacrimile în ochi, a plecat la biserica, lăsând acasă pe Mărioara plîngînd. El plecase șărmanul la

DIN BANAT.

O bucurie mare.

Mulți din conducătorii poporului preoți, învățatori și totii cei chemați numai cu greu se resolvează lucrul acesta ostentor, ei să îndestulesc cu convingerea, că pe po-por nu-l poți scoate din ogașa lui, căci nu voește el însuși, nu se lasă a să instrua.

La prima vedere s'ar părea drepte aceste vederi, dar' apucându-se de lucru, mai totdeauna ni se dovedește contrarul, și ne putem convinge, că poporul nu e așa de rău, ba din contră el primește cu o curiositate toate învățăturile care i-să dau din partea conducătorilor sei, numai cît acele să aibă razim, așa ca el însuși să le poată pune în lucrare. Despre aceasta avem dovezi; multe comune unde poporul înainte cu câțiva ani nici nu-și știa originea gîntei sale, ear' după ce își căpătară con-ducători din sînul seu, din sîngele seu și acestia începură a-l deștepta, ca să-și cunoască limba sa, și în aceasta să-l facă a cunoaște binele și frumosul, el aleargă la glasul acelor.

Eată de unde se naște bucuria cea mare care umple inima mea cînd scriu aceste șiruri, precum se vîd în multe comune din acest jur, în cari preoții și învățatorii străini, dar' ou' spirit, au înșoptit a netezi poporul căruia li stau în frunte.

Așa d. e.: comuna C. amestecată, ro-mâni, s'erbi și nemți, și dintre aceștia ro-mânii stau mai slab, cu toate aceste preotul mai anii trecuți a început a instrua tîne-rimea într'atîta, încăt dădu cu ea concerte, spre mirarea străinilor, și se formă o trupă de tineri călușeri, cari în tot anul își con-tinuu reprezentațiunile sale.

În comuna D. despre care voesc să vorbesc, amestecată români: și s'erbi, — abia de vre-o câțiva ani despărțită cu școala și biserica de cîtră s'erbi, învățatorul mai înțelept adună tînenimea, a instrui în cor bisericesc și formă o trupă de tineri călușeri deșteptînd astfel în ea simțul na-țional, ear' acum alt învățator continuă lucrarea și mai departe, instruînd tînerimea la piese teatrale, spre uimirea străinilor, cari exclamă: Uite mă! românii abia de vre-o câțiva ani despărțiti de noi, s'eraci și proști și încep a da semne de vieață, de cultură! Ei, străinii să grămădesc, aleargă la balul și concertul românesc, că e frumos, și ei pe aici nu au mai vîzut de aceste, deci le admiră, le laudă, apoi se poso-moresc: că ei nu pot produce așa ceva. Vezi aceasta e bucurie, a vîzut tineri, cu zecile, instruați la executarea pieselor, să în-

biserica, ca să se mai mîngăie prin rugă-ciuni și a chema spriginul Celui de sus în necazurile lui!

Slujba s'a început cu toată evlavie. Să cetise Apostolul și apoi urmă Evangelia. „Dela Mateiu, sfînta Evangelie cetire“ — zise preotul cu ton înalt, ear' poporul în-genunchiă, pentru a asculta sfînta Evange-lie. Între acestea ușa bisericii s'a deschise. Mărioara maistorului Tușu întră în biserica, îmbrăcată de sus pînă jos în haine de s'erbătoare. Maistorul Tușu n'o observase. Ea se apropie încet și îi șopti la ureche! Tată dragă, uica lui mi-a trimis pe posta haine, papușă și bomboane! — Uica lui? — În-treabă uimit maistorul Tușu și apoi îl nă-pădiră lacrimile în ochi, în cît cei din jurul lui uitaseră cu toții de cetirea sfîntei Evangelii și priveau mișcați la lacrimile bietului maistor! Ear' pe obrazul Mărioarei să vîzu nește picuri de lacrimi, cari cur-geau pe obrazul ei rumen la vale, în jos. Ingenunchează, fîțul meu, zise maistorul Tușu într'un trziu; Ingenunchează și dă mulțumită lui D-zău. Ear' pentru uica și mîtușă te roagă, ca D-zău să-le dea să-nă-t-te!

La ameazi era o bucurie nespūsă pe lângă masa maistorului Tușu. Tăcerea de moarte, ce era în ziua de Ajun, Crăciunul a schimbat'o în cea mai mare bucurie! Pentru aceea ochii maistorului Tușu erau plini de lacrimi, n' însă lacrimi de durere, ci lacrimi de bucurie! I. Grosșorean.

rec în diligența lor ca să învețe, ascultă de învățătorul lor deși acesta în ostenelele se le nu e ajutat și din aceea parte din care s'ar pretinde, ci mai mult de străini de alt neam. Vezi aceasta e bucurie a vedea pe acel popor cântând liturgia în cor în limba sa, acel popor care numai cu vre-o câțiva ani mai înainte cânta sârbeste; și care nu știa că oare poate se existe liturgie și în limba română! Acest popor acum dă concerte cu piese teatrale române, declamează poezii în limba sa, ba chiar și în limbă statului voind să arete stăpânitorilor sei că el iubește pe toată neamurile din patrie numai să-l lase să-și iubească și el neamul său.

În a doua zi de Crăciun a anului acesta am asistat la producțiunile acestor tineri; nu voiu să ating programul în extensiunea sa, e destul să amintesc că aceor producțiune s'au dat pentru procurarea unui harmoniu pe seama „corului român”. Invitarea era tipărită și ungurește, în „meg hivo” cetiuu s. d. román dalárda”. — O Doamne ajută! Românii acestei comune pe cari numai cu vre-o 10—20 ani mai înainte era să-i înghiță sârbii, acum au „román dalárda”. (Nu aprobăm aceasta, nici cele ce urmează în raport, de aceea ștergem!) Mai bine să nu fie concert, de cât să pună în program și ungurește și să fie de față mai ales străini! Red.

Dureros lucru că țărani români boieri de cari să află și prin comuna D. — n'au luat nici unul parte la aceste producțiuni ca să deie dinarul să ajute pe fii lor tineri în luptele de deșteptare, de cultură, și ca să vadă și ei cu ochii fructele ostenelelor tinerimei. (Rău faci! Red.) Ei mai prefer a ținea strins florinul și coroana, căci vezi Doamne, acestia sunt mari bani. — Au fost și unii români cu inima viuă din jur, cari cu lacrimi de bucurie au ascultat întreaga producțiune mai ales când o cântă de șase ani a declamat poezia lui Coșbuc „Trei Doamne”, care a stors lacrimi.

De astădată am trecut cu vederea ori ce nume, am scris numai obiectiv ca să nu escit nici un sentiment de jaluzie, nici în învățătorului muncitor nu-i aduc laude știind eu că fapta bună își are recompensiunea în sine însăși, și în speranța că în viitor se vor împreuna toate puterile și a persoanelor cari până acum au stat departe de aceasta muncă, mai ales văzând acum ele că e spre binele poporului și spre lauda lor, căci lor li s'atribue creșterea ori necreșterea poporului carele acum ascultă cu multă râvnă de cuvintele poetului: „deșteaptă-te”.

Sunt învecinate și alte comune cari au preoți și învățători, dar despre acelea nu putem înregistra nimic până acum. Deie

Dzeu ca să se miște și acelea, căci nu e destul a îngriji nu mai de ale noastre, ci datorința noastră a conducătorilor poporului și a tuturor oamenilor cu carte este, ca mai întâiu de popor să înțelegim, pe el să-l creștem, ca pe el să-l avem lângă noi razimul, fala și mândria noastră față de alte neamuri.

Deci Dzeu ca așa să fie și să cetim cât de curând și despre acelea comune că dau semne de viață, de cultură.

Argus.

Cheltuelile viitorului război.

Se știe că în Londra s'au făcut în zilele din urmă mari manifestațiuni în favoarea desarmării propuse de țarul Nicolae II. Autorul acestor manifestațiuni semnificative: d. W. Stead, a relevat, cu multă putere de convingere, considerațiuni economice tinzând a demonstra că războiul a devenit imposibil în Europa: pe de o parte din cauza desorganizării pe care l'ar aduce cu sine; de altă parte, din cauza cheltuelilor ne-bune pe cari le ar cere și pe care nici un budget nu le ar putea suporta. El a citat, în privința aceasta, cifre enorme, stabilite de Joann Bloch în cartea sa „Viitorului războiului”, care indică 105 milioane de lei ca sercină zilnică pentru una din marile puteri europene.

„Figaro” pentru a arăta la cât s'ar ridică cheltuelile Franței într'un război, întrebându-și metoda cea mai simplă și mai sigură, adică ia ca „piesă comparativă” cheltuelile ultimului război mare continental, cel din 1870—71.

Documentele sunt precise.

Citiți — zice ziarul frances — raportul d-lui Boreau-Lajanadie, în ancheta Adunării naționale, și veți vedea din depunerea d-lui de Roussy, delegat al ministrului de finanțe, sosit la Tours în 8 Septembrie 1870, că în Decembrie, cheltuelile de război, în provincie, se urcaseră la zece milioane pe zi, cu toate sforțările făcute pentru a le modera, și aceasta numai pentru Tesaur, fără a vorbi de cheltuelile comunelor și ale departamentelor. În fața acestor trebuinți formidabile, casele de economie își retrăgeau banii, comunele își retrăgeau depunerile; înopositi, d. de Roussy observă că a sosit momentul când Tesaurul va fi obligat să suspende plățile și zise lui Gambetta: „Peste opt zile nu vom mai avea nimic în casă”. Banca Franței, în fața acestei extremități de a vedea „încetând războiul din lipsă de bani”, consimți a deschide credit care permise, cu împrumutul Morgan, să se continue a se rezista invasiunii. D. de Roussy evaluează la 3,189 milioane cheltuelile sau perdezile bugetului războiului, în 1870 și 1871, fără a socoti cheltuelile ordinare ale aceluiași război pentru 1870, cari s'au ridicat la 373 milioane. În definitiv, 3,562 milioane pentru 1870 și 1871.

„Pentru un război actual, Franța ar dispune de un total de 3.800.000 de oameni. Germanii — zice „Figaro” — spun că am a-

vea 4.350.000 de oameni. Să presupunem numai 3.000.000 de oameni; cu 8 lei 80 bani de om și pe zi, aceasta ar fi o cheltuelă de 26.400.000 de lei pe zi.

„Dacă în 1870 au trebuit 10 milioane pe zi, cu o armată de 600.000 de oameni, nu e evident că ar trebui cel puțin de două ori mai multe cheltueli cu o armată de peste trei ori mai numeroasă?”

Deci cel puțin 600 milioane pe lună. Sotocului-se însă cheltuelile mari și indispensabile ale mobilizării, indemnitațiile de intrare în campanie, cheltuelile speciale pentru pregătirea și organizarea apărării punctelor principale, cumpărarea de cai, trăsuri, cărări, transporturi, etc., suma devine fabuloasă. Vor mai fi apoi și alte cheltueli: ajutorarea familiilor soldaților aflați în campanie. Suma de 5 sau 6 miliarde pe care statul va trebui să o cheltuiască în primele două sau trei luni de război nu e de loc exagerată.

„Figaro” spune că această sumă n'o pot avea nici banca Franței, nici impozitele și nu se poate realiza nici prin vre-un împrumut oarecare.

Dar se va zice că același lucru se va petrece și cu Germania.

De loc — zice „Figaro”.

Germanii sunt scutiți de unele dificultăți, dar negreșit nu de toate. Dar tot mai pentru a scăpa de dificultățile ce există ei s'au silit să transforme, pe cât e cu putință, armata lor premanentă în instrument de atac imediat și eficace. Pentru a o întări și perfecționa la acest sens a depus Wilhelm II, de curând, noul său proiect. El știe bine, că războiul viitor nu va putea dura de cât foarte scurt; războiul viitor va trebui să izbuteze printr-o lovitură decisivă.

PARTEA ECONOMICĂ

Incunoștințare.

Sub titlul „Pentru economii noastre” am fost vestit pe cei ce li privește, că cu scop de a câștiga cunoștințe folositoare, am hotărât să facem o călătorie la întocmirile economice din Mezőhegyes, și aceasta cu atât mai virtos, cu cât înaltul minister s'a hotărât a purta din visteria statului cheltuelile de drum și de întreținere pe timpul trecut în Mezőhegyes.

Călătoria a fost condiționată de numărul de cel puțin 30 proprietari, cari să iee parte.

Cum însă la apelul nostru s'au înștiințat pentru călătorie numai domni Petru Cucuian paroch în Loman; N. Mihailă propr. în Vinerea; G. Postea, Ioan Răduț, Ioan Vlad, economi și Nichita Spârlea învățător; toți din Avrig; Achim Căliman, econ., nr. 58 în

Căsoț, Valeriu Florian preot și Irimie Răduț notar, ambii din Racovița; în total abia 9 doritori — siliți suntem a absta de o călătorie de această călătorie, rezervându-ne a ne încerca norocul în anul viitor.

În legătură cu cele de sus, punem la înimă economilor nostri următoarele scrisoare ale foaiei „Landwirtschaftliche Blätter” din Sibiu despre „Reuniune economică săsească”:

„Cetitorilor acestei foi le este cunoscut, că s'au făcut călătorii, care aveau de scop de a cerceta hergheliile de stat și întocmirile economice din Mezőhegyes, călătorii puse la cale de înaltul minister, care a primit asuprași, și acoperit din visteria statului cheltuelile de drum pe calea ferată și cele de întreținere.

„Indemnul dat de minister a avut răsunet și la noi. Aproape toate administrațiunile Reuniunilor noastre economice cercuale au primit să facă, ba unele voiau să întreprindă două excursiuni, dar au trebuit să abziec de ele, pentru-că numai jumătate din excursiile înștiințate au putut fi găzduite. Este natural, că nu numai reuniunea noastră agricolă s'a folosit de acest bun prilej de a câștiga cunoștințe folositoare și de pretutindeni au întreprins călătorii de natura aceasta așa, că direcțiunea hergheliei din Mezőhegyes zi de zi avea oaspeți. Cei ce au întârziat cu înștiințarea, au trebuit să fie amânați pe anul următor, fiind-că e speranță că ministrul nu se va lăsa de a lua în idee prin care se țintește la lățirea bunei stări ai economilor.

La excursiunile din acest an au luat parte următoarele 7 Reuniuni economice cercuale: cea din Sibiu în zilele din 8—9 Iunie cu 103 economi, cea din Sighișoara din 7—8 Iulie cu 103; cea din Șeica-mare din 10—11 Iulie cu 124; cea din Elisabetopol din 3—4 August cu 73; cea din Rechinul-Săseșc din 3—4 August cu 30; cea din Cohalm din 22—26 August cu 88 și cea din Mediaș din 26—27 Sept. cu 100. Reuniunile s'au folosit de prilejul de a vedea întocmirile economice din Mezőhegyes. Două din ele cu o cale au cercetat și pepiniera de viță americană din Minia și Paulia, de unde s'au întors cu bogate cunoștințe.”

Sibiu, 30 Dec. 1898.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Dem. Comșa,
pres.

Vic. Tordășian,
secret.

Pentru ce cade Crăciunul unguresc cu 12 zile mai înainte ca cel românesc?

(Legendă.)

Moș Crăciun, sireacul, care primise în găzduire, pe o noapte, în peștera sa pe Iosif cu sfânta Fecioara Maria din Nazaretul Galileii, cari veniseră la Vifleim, după nașterea Mântuitorului a trimis mulțime din argații săi păstori în toate părțile lumii, ca să propovăduiască la toate popoarele, că s'a născut Mesta!

Acești bătrâni apostoli păstori erau toți îmbrăcați în blăni mari călduroase și cu căciuli, cum și azi poartă păstori nostri ardeleni, ca să fie scutiți de frigul ce-i poate ajunge iarna.

Pe unde ajungeau, pretutindenea povestea despre minunile, ce s'au întâmplat în Vifleimul Judeii, în peștera lui Moș Crăciun.

Copii când li vedeau, saltau de bucurie, și alergau iute să spuie părinților, că vine Moș Crăciun!

Într-o târzie vreme, după ce s'au mai înființat și alte țări, cum e bună-oară țara noastră, Moș Crăciun earăși a trimis argați de ai lui, ca să aducă și pe aicea vestea despre nașterea Domnului Christos.

Știind Moș Crăciun, că aici sunt mai mulți Români și Unguri, a căutat și el doară va da de v'un Ungur ca să trimită neam — la neam. Zece ani a tot căutat și abia — ș'abea a aflat unul.

A tocmit deci pe acel bătrân credincios și la trimis în țara Ungariei să-l aducă și el

lașu pe un Român credincios, de cari avea mulți.

Românașul se gată de drum, cu blănă și căciulă, îmbrind asemenea și pe Ungur, care însă, fiind pe atunci cald la Vifleim, n'a vroit să primească, ci și-a uns și cleit bine mustățele, și-a luat în mână „focșul” (un to, oraș), în gură „makra pipa”, și îmbrăcat subțirel de vară, cu o pălărie mică pe vârful capului, haid la colindat către Ungaria.

Până au trecut prin țările calde, trăia Ungurașul lumea albă, fiind-că pretutindenea erau primiți și bine găzduiți pe la creștini. Ajunși însă în Ungaria, d'odată cu ei ba cu vr'o două luni mai înainte, ajunseser și iarna cu a ei fire nemiloasă.

Românașul, glumeț și păcălelnic cum e din fire, o luă cu Pișta pe pusta mare a Hortobagiului, unde sufla un drăguț de vînt subțirel de tăia firu'n două!

Vine și noaptea. Moș Crăciun Românul, și trage căciula până n'umeri, se culcă la pământ, cu spatele către vînt, cu picioarele trase sub bundă și trage un puț de somn de cel românesc, până dimineața. Bietul Pișta, sărea și juca toată noaptea în jurul românului, de credeai că e la ospățul lui Tuhutum. Și creș mai poți juca „Ciardașul”, când te umflă frigul!

Dimineața Pișta să roagă de Român să-i arate calea pe care poate mai curând ajunge la vr'un sat, sau oraș, căfel nu mai poate merge încet ca Românul, că-l calcă vaca de frig, ci o iea la fugă înainte și apoi îl va aștepta.

Așa s'a și întâmplat. Ungurul o luă-o la fugă și atăta a fugit, încât preduțindenea ajungea cu 12 zile mai curînd, de cât Românul, să vestească la ai sei, că „Vine Moș Crăciun!”
Nicu Stejărel.

Cetatea Șiriei.

(Legendă.)

Să zice că erau odată două fete de împărat cu împărăție mare și frumoasă, rămasă dela părinți. Aveau câmpii întinse, pline cu îmbelșugare; aveau ape bune pline cu pești; aveau băi bogate cu aur și argint; aveau mine bogate cu sare. Aveau de toate, c'un cuvînt ce sufletul numai poate să dorească și ochiul numai să admire dar nu aveau palate precum au împărații, nu aveau cetăți, ci numai niște curți echil remase dela părinți. De aceea s'au notărit cele două surori ca să și zidească două cetăți, cum n'a mai fost de când e lumea de frumoasă. Și cele două surori s'au apucat de lucru. Și cum era împărăția lor mare, s'au hotărît ca să le zidească pe vârful alor două dealuri dela marginea împărăției, lor, una la răsărit și alta la apus, ca să poată de acolo priveghea asupra împărăției ca două sentințele. Și au ales un loc pentru cetate pe dealul Șiriei, ear' celalalt departe în Ardeal. Și s'au pus cele două surori pe lucru.

Zi mare de vară,

Ziua până n'sară.

Și mergea lucrul de minune, că erau fete nădravâne. Puneau stîncă pe stîncă și vedeai cu ochii cum se ridicau cetățile, mîndre și frumoase. Și au lucrat surorile trei săptămâni de-arîndul; atunci le-a lovit un dor nebun să se întelească. Și a plecat sora ce zidea cetate pe dealul Șiriei la sora în Ardeal pe vedere și ca să-i împrumute o stîncă, ca să-și gătească ceva de mîncare. La întîlnire cele două surori s'au ospătat bine, ear' când s'au despărțit de oală, sora cea din Ardeal a întrebat pe sora ce zidea cetate pe dealul Șiriei:

— Pe unde o să găsești cetatea?
— Cu ajutorul lui D-zeu pe sâmbătă seară.

— Dar tu?
— Mie—i-a răspuns sora—ori o să-ți va ajuta D-zeu, ori ba, dar pe atunci am să isprăvesc cetatea!

Abia a rostit cuvintele acestea și o furtună groasă a venit peste cetate de n'a rămas peatră peste peatră. Și a început să zidească de nou, dar n'o putea să o fi-dice mai sus de cum era când a zis cuvintele, căci:

Ce ziua zidea,

Noaptea să surpa.

Dar ea tot să împotriva cu bunul D-zeu până ce odată a prefăcut-o în prav și puz-vere cu cetate cu tot — eară sora cealaltă, ce a cerut ajutorul Domnului a zidit cetate mare și frumoasă până sâmbăta seară după cum zisesse pe dealul Șiriei, de unde priveghea ca o sentinelă peste întreaga împărăție!
Iosif Stejărel.

Biblioteca școlară. — Cerculare
 pte — Salarele și copii
 lu. — Stipendiile fond Gozdu.
 Ce să se la în bugetele paro-
 chiale. — Foaia peda-
 gogică din Sibiu.

Ar face o bibliotecă câte s'au scris
 și copiat pentru înființarea bi-
 bliotecilor școlare. Dar bibliotecile
 atât de mult oftate nu sunt, ca în
 patria. La a ta tristă constatare a-
 junsei sate. Cele ce se scriu și
 conferențiază pe această temă re-
 mân simple parade și tamtamuri pe-
 dagogice.

Unde e pricina?
 Nu e ne să pună în practică in-
 stituțiile pedagogice.

Cercularele consistoriale se comu-
 nică spre știre și acomodare officii-
 lor parohiale ear' acestea le așază
 spre eternă odihnă în arhivele pa-
 rochiale.

Lipsește dispozițiile concrete de
 sus, anume dispozițiile pentru susce-
 perea anumitelor cărți, ori foi de
 specialitate, în bugetele parohiale.
 Aceea ce părinții protopopi ar putea
 face în cadrele dispozițiilor generale
 de la consistor și fără de speciale
 dispoziții, a căror re-
 sultate școlare par a fi resignat dela
 opera culturală, ca și bunăoară cel
 din Arad, ajuns a fi administrat în
 locul decăți toți „vino'noace, du-te
 acolo”.

Și dacă de la învățator pretindem
 să nu rămână la „asbuchă”, ci mai
 des să țină pas cu spornicele progrese,
 să le face pedagogia, și să utilizeze
 în interesul școlărilor noastre confe-
 rențele rezultatele acelor progrese
 astăzi școlăria noastră să nu
 stă, atunci trebuie să ne îngrijim și
 de mijloacele prin cari se poate ține
 pas cu acel progres.

Din 300 fl. învățatorul nu se
 poate îngriji și de foi de specialitate
 și în nițică bibliotecă, ear' când
 învățatorul ajunge la plata de 4—500
 fl. mai sunt și patru-cinci mititei după
 dînsul. Căci sărăcia e spornică în
 toate direcțiile, și acei patru cinci în
 ghît cele 4—500 fl. cu epitrop cu
 tot.

Mai vine și nenorocirea de comi-
 tetul fundației Gozdu a enunțat
 principiul, că nu dă stipendii săracilor
 de tot, ci adaus celor ce mai au
 câte ceva de acasă, adică stipendiile
 sunt *Taschengeld* pentru coconășii
 boierilor. Căci fundația, dracemite, nu
 crește proletari, întocmai ca gimna-
 siile de stat, căci sub titlul proleta-
 rismului suprimă pe cei buni și să-
 raci, ca să deschidă calea gentrilor
 idioti, și așa bieții învățatori sunt
 esclusi de la stipendiu. *Taschengeld*
 vrea să măsură apoi după boieria
 coconășului până la 7—800 fl.

F amplul mai recent e, că un
 dascăl din jurul Aradului, coplesit de
 opt copii, cere stipendiu de la fond.
 Gozdu pentru fiul său, ajuns de
 vîrstă anul II., model de purtare și
 obștință și nu i-se confere lui știi
 pentru ei unicului fiu a unui jude
 de tribunal, cu leafa de peste 2000 fl.
 și proprietar de casă în Arad.

Tot așa e pățesc și preoții săraci,
 fiul preotului virilist din comitatul
 Timișului bunăoară are stipendiu, al
 preotului „piglimon” frunză'n buză.

Impresiunea stării deplorabile
 a învățătorimii și preoțimii imi
 înalță din mijlocul miseriei glasul către

pentru iubirea lor de neam și bi-
 serică.

N'am putut suprima acest suspin
 în mine, deși scopul meu nu era să
 zugrăvesc miseria din afară, ci să rog
 pe părinții protopopi a sta întru aju-
 torul învățătorimii la opera propriei
 lor cultivări, și anume să stăruie la
 oficiile parohiale susceperă unei
 sume recente în bugetele parochi-
 ale pentru procurarea acelor produse
 literare, cari sunt indispensabile pentru
 învățator spre a putea ținea pas cu
 progresul învățământului, ca să nu
 lase pe învățator, ca sub povara
 sărăciei să-și peardă firul măiestriei
 sale și să se disugste de școală, ce
 atrage după sine demoralizarea școlăii,
 și să lăsa să se pierdă din gura
 copiilor pentru cartea din care școală,
 adică fii statului, trag folosul.

În specia atrag atențiunea domni-
 lor protopopi asupra foii pedagogice
 din Sibiu („Foaia pedagogică” edată
 în tipografia archidieceșană. Prețul
 3 fl. la an.) întemeiată de cei mai
 distinși pedagogi ai noștri de la
 seminarul archidieceșan. În această
 foaie se tractează practic și teoretic
 toate problemele pedagogice, astfel
 încât ține în curent pe învățator cu
 toate mișcările învățământului.

Trăi școlării costă abonamentul anual
 la această neprețuită foaie pedago-
 gică. Să nu se poată lua acești
 3 fl. în bugetul parochial al ulti-
 mei comuni?

Gândiți-vă bine, că nu e destul
 a avea pe jertfe grele, numai de
 marturie învățator, ci că acela trebuie
 să împlinească o misiune. Onorați
 domni protopopi și preoți conducă-
 tori ai oficiilor parohiale, dați-le
 mijloacele pentru a-și putea împlini
 cu hărnicie și sfințenie acea misiune.
 Ve crească vouă credincioși buni și
 luminați, ear' părinților fii de folos și
 bucurie. *Deluferii.*

NOUTAȚI

Arad, 13 Ianuarie a. 1899.

Pentru „Casa Națională” din Si-
 biu au contribuit aproape toți mem-
 bria societății sibiene, cari și-au
 răscumperat felicitările de anul nou
 S'a adunat astfel până eri 120 co-
 roane.

Pentru masa studenților din Brașov.
 La propunerea directorului școlărilor române
 din Brașov, dl Virgil Onițiu, studenții de
 acolo au colindat, adunând cu acest prilej,
 grapa dlui prof. Cierogariu 116 fl. 86 cr. a
 dlui prof. Puican 105 fl. iar a dlui prof.
 T. Popovici 106 fl. iar a dlui prof. L. Nas-
 tasi (în Zărnești) 91 fl. 70 cr., cu totul
 419 fl. 56 cr., Tot pentru masa studenți-
 lor au trimis dnii Dobrescu și Parask-va
 din Ploești 200 lei. Iată o faptă din toate
 punctele de privire vrednică de urmat.

Vrednic de laudă. Primim următoarele:
 în comuna noastră Agărbiciu de lângă Me-
 diaș funcționând ca învățator mult stimatul
 domn Elia Câmpian, neobositul învățator în
 toți anii la praznice mari adună băieții de șco-
 lă și junii gr. cat. și face cor în biserică.

Dar fiindcă feciori gr. cat. sunt puțini
 la cor, bas și secund nu se auzea prea bine,
 numai tonul prim care l duce copii de
 școală acela se auzia foarte bine. Ear' în
 anul acesta nefiind învățator gr. or. înainte
 de sărbătorile Nașterii Domnului, publicân-
 du-se în biserică au adunat și junii gr. or.
 vr'o câțiva și i-a pus la bas și secund
 și mai cu samă fetițe la prim și a făcut
 un cor foarte frumos și în ziua dintăiu a
 nașterii Domnului au fost la biserică gr.

înreg, ca și în trecut, ca și în trecut,
 nemai știind poporenii de așa un cor fru-
 mos. Credem că pe viitor va înainta mai
 frumos. *Dumitru Mihailu, june.*

Reuniunea femeilor române din Abrud,
 Abrudsat și giur are onoare a invita la pe-
 trecerea cu dans ce o va aranja în favoru-
 școlăii de fetițe rom. din Abrud, Joi în 19
 Ianuarie st. n., în hotelul „Detunată”, înce-
 putul la 8 oare seara. Prețul de intrare: de
 persoană 1 fl., de familie 2 fl. Suprasolvirile
 se vor cuita pe cale ziaristică. Abrud, în
 Ianuarie 1899. *Comitetul.*

Nenorocire în pădure. Ni-se scrie din
 Munișul de sus, că acolo s'a întâmplat o
 nenorocire. Tânărul Ioan Muntean s'a dus
 să taie lemne. Doi dintre soții lui erau pe
 coastă mai în sus și tăiaseră un trunchiu
 îndouă. Butucul s'a prăvălit pe coastă în
 jos și așa de rău la lovit pe bietul țaran,
 încât a fost găsit mort.

Sfârșitul lumii. Rudolf Falb, vestitul și
 de multe ori mincinosul proroc și profesor
 a prorocit, că în anul 1899 la 13 No-
 embrie, lumea negreșit se va prăpădi. În
 ziua de 13 Noembrie pământul se va
 cîcegi cu un meteor, a cărui lavă va băga
 în groșă pe toți pămîntenii și li va arde
 de viu. Adeca numai 10 luni, și de atunci
 încolo s'a sfârșit cu lumea, așa zice Falb
 și cîcî-n'are alte gânduri, poate se i crează
 prorocia.

Noi din a noastră parte indemnăm pe
 cetitori, ca într'u cât se poate să-și aboneze
 foaia și pe vremea de la 13 Noembrie în-
 colo, căci le va merge regulat, în ciuda
 prorociei lui Falb.

Musicale. A apărut „Viorele de
 cârnă”, polca mazur de dl *Iustin C.
 Iuga*. Se poate procura de la libră-
 ria Ciurcu din Brașov, ori de la
 autor (Brassó, Str. Ciocrac 10) cu
 50 cr. — 5 cr. porto.

Semăntilor noștri mus-
 terii și cunoscuți le dorim an nou
 fericit. *Frații Lengyel.*
 magazin cu confecțiuni de modă.

Tartorii înșelătorilor, ovreii Engel din
 Păcs, care în toată țeara trimesesără vi-
 nuri falsificate au fost osândiți fiecare la
 câte o lună închisoare și 300 fl. pedeapsă
 bănească. Iată ce pedeapsă mică se crește
 unor înșelători, care ani de zile au ținut
 să ruineze sănătatea consumenților de vi-
 nuri.

Necrolog. fruntașul econom din Uzdin
 (comit. Torontal) Costa Cuia a răposat în
 27 Decembrie s. 1898 fiind împertășit cu s.
 taină a moribunzilor — în vîrstă de 61 de
 ani. Răposatul a fost jude comunal, mem-
 bru al comitetului parochial, fost în multe
 rînduri și epitrop al s. bisericii. S'a distins
 prin o viață națională românească și ade-
 verat religioasă. Multe se vorbesc despre
 pășania lui când a fost în deputație pentru
 cămăntările domniale din Uzdin și când în
 țara ministrului de domenii și agricultură
 a pășit rezolut pentru interesul poporului.
 Eliei țărina ușoară.

Rugăm pe toți abonenții noștri în res-
 pect cu plata abonamentului să grăbească
 achitarea datoriei, trebuind să încheiem și
 noi socotelile de anul nou.

Dăsemeni rugăm pe toți să grăbească
 cu reînnoirea abonamentului, pentru ca să
 putem și noi expeda foaia regulat.

Administrația

Poșta redacției.

Dlul Ilie Bojin, inv. *Seleuș Alibunar*. În-
 tr'adevăr, ne aducem bine minte, că slova
 d-tale nu seamănă cu cele publicate
 în Nrul 244 al ziarului nostru. Nu mai
 avem însă manuscrisul. Am dori și noi să
 aflăm cine este mișelul. D-Tale servească
 spre înfrumusețarea acestor rînduri, în cari
 întocmai ca D-Ta, osândim și noi aspru pe
 falsificatori.

D-lor I. Popovici, St. Popa și Andreiu
 Guțu în *Seleuș-Alibunar*.
 Rîndurile de mai sus vă vor dumeri și
 pe D-Voastră. Un falsificator nemernic a

surprin și b na credință a no tră
 și pe noi. Ve ne ze și ne V. desp
 în companie.

A apărut în editura tipografiei „Mi-
 nerva” Strada Regală, 6, București, *Calen-
 darul Minervei*, o publicațiune unică în fe-
 lul ei. „Calendarul Minervei” coprinde peste
 100 de articole pe cât de interesante, pe
 atât de instructive și între multe altele
 următoarele:

Progresele economice ale omenirei, Scur-
 tarea depeșilor (cifrarea lor), Caractere mi-
 tologice, Un popor model. Primul ajutor în
 accidente (la rîniri, arsuri, înghîțare, otră-
 vire etc.) Știința și simțul religios, Tarifa
 mărfurilor, Baile noastre, Tabelă de calcu-
 larea intereselor, Compositori celebri (bio-
 grafii și aprecieri), Ce dăm copiilor de citit?
 etc., etc.

Repriviri economice:

Piețele fiind în decursul săptămănei slab
 cercetate cerealele s'a vîndut cu următoa-
 rele

Prețuri:

Grâu: s'a vîndut cu fl.	10.20—10.25
săcără:	8.—8.15
Orz:	6.10—6.40
Ovăs:	5.70—6.10
Cucuruz (porumb) vechiu	5.55—5.60
„ nou	4.50—4.60

Prețuri cu term'n.

Grâu pe Martie	fl. 9.72—9.78
„ „ Aprilie	9.57—9.59
Săcără: „ Martie	8.27—8.29
Cucuruz: pe Maiu	4.89—4.95
Ovăs: pe Martie	5.89—5.90

Diverse:

Făină:

No	0	1	2	3	4	5	6	7
fl.	6.80	16.20	15.60	15.—	14.80	13.70	12.40	10.20
7 și 8								
8.—	5,70							

Făină: de săcără:

No, 00	0	01	I	II	III	
fl.	14.—	13.50	13.—	12.60	11.60	10.—

Meiu (măi. măr.) Nr. 0 1 2 3 4

	11.75	11.75	10.25	10.25	9.50
--	-------	-------	-------	-------	------

Fasole albă s'a vînd. cu fl. 6.75—7.25 100 kl.

boabe rot.	6.50—6.75
Linte fără gîrgărițe	10.—16.—
Mac	33.—35.—
Semăntă de cânepă	11.—11.50
Chim	26.—28.—
Unsoare de porc	53.50—54.—
Slănină	47.—48.—
Prune 80/85 bucăți bosniace	fl. 7.50
„ 95/100	5.25
„ 115/120	4.20
„ 80/85	sârbești „ 7.25
„ 95/100	5.—

Semînțe:

Trifoiu roșu: recoltă de 97 cu fl. 40.—43.—

Lucernă: ung.	98 „ „ 46.—52.50
„ „ „	97 „ „ 40.—46.—
„ „ „	98 „ „ 52.—58.—
In: după calitate	10.—10.25
Ulei de napi	33.50
Petroleu american rafinat	fl. 23.— 100 kl
„ rusesc	20.50 „ „
„ de Orșova	19.50 „ „
„ de Brașov	18.25 „ „
Spirit grob pentru rafinat	fl. 17.75
Lînă: de vară	fl. 92.—93
„ vînată	85.—86
„ albă	95.—108

Pei lucrute:

prima Einsatz-Terzen 10—13 Kl fl. 144.—146

„	14—20	143.—150
„ Zweisatz	20—22	133.—135
„ Dreisatz	23—24	142.—144
„	25—30	145.—146
„ de bivol	22—26	122.—125

ULTIME ȘTIRI

St. Petersburg, 12 Ian.

Academia d'aici a proclamat membrii
 de onoare pe Carmen Sylva, regina Ro-
 mâniai și pe Oscar, regele Suediei.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.

Redactor responsabil Ioan Russu Știrianu.

Arverési hirdetménykivonat.

A aradi kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy „Victoria takarékos és hitelintézet” végrehajthatónak Hank Györgyné és Popeszku Iankabné kurticsi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő Kurtics községben ekvó a kurticsi 18 sz. tjkvben A. I. 7—12 sz. a felvett ingatlanokból Hank Györgyöt illető hanyadra, továbbá a kurticsi 1079 sz. tjkvben A. 3, 4, 6—8 és 10 sorsz. a foglalt ingatlanokra az árverést 586 frt és 1292 frt ban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899 évi január hó 31-ik napján del e. 10 órakor Kurtics község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatui fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % át vagyis készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ba jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon 1898 évi november hó 5 napján.

Az aradi kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Rubicssek
kir. tszéki bíró

Juliu Fejér

Prävália
DE COLONIALE

Delicatése
SI APE MINERALE

FURNISORUL DE CURTE AL SERENITATII SALE ARCHIDUCULUI I. R. P.
Strada Bisericei Nr. 1 ARAD „La cănele alb”.

Prävália mea destu de cunoscută obstei, mi-am adjustat-o după chipul präváliilor de delicatése din metropola țării și mă aflu în poziția d'a servi onor. public cât se poate de prompt și iute cu cei mai diferite, mai buji și mai ieftini articoli. Im iau voe a atrage luarea ominte a onor. public asupra următorilor articli:

ANANAS VERITABIL DE LONDRA, RUM JAMAICA, CUBA ȘI DEMARARA.

SOUSCROUNG RUSASC, tea: Galavana, Peccu, portocala, Caisor Victoria, imp
Präjituri de tea Schmidt și engleze precum și präjituri Mignon și de dessert, minunate și proaspete. 251 6-

Iar' dela cofetarul de Curte Alexandru Oroszy din Pécs

TOT SOIUL DE ZAHARICALE: SALON ȘI FONDAN

De toate felurile de poame zaharisite dela Sud.

Minunate casuri de dessert, din tara noastră și din Francia. — Cărnuri dela Gotha, Braunschweig, Cașovia și Francfurt.

Șunci crude și fierte dela Debrețin, Praga și Cașovia.

Champagne Moet & Chaudon, Mum, Heidschik, Aubertin Bédere și de alte soiuri. Champagne ungurească: Törley, Litke, Hubert, Esch, Preda și Domino.

Vinuri de dessert dela Măderat, Miniș și Sămorod.

Cognac și brandy și ungurești. Liqueuri Gesler, Wynand, Fozial, Ekelman și Bardines.

Pești de tot soiul, tinuți în apă și în ulei și afumăți. Mazere, bureți, boabe și conserve, spargal. Poame pentru compot dela Bözen, calități de tot soiul, lac pentru vopsitul poalelor. Articli de ențărie și economie.

Săpunuri de spalăt și articli de toilette.

DIFERITE APE MINERALE AMARE ȘI VINDECĂTOARE.
Chocolată Suchard Villányi, Küfferle și Lejet. Coloniale, lumini și petrol.
Cu bani gata plătindu-se, se dă 2% scăzământ.

Impachetatul în provincie nu costă nimic pe cumpărător.
Telefon pentru provincie și oraș: Nr. 71.

JULIU LAZAR

Prävália de coloniale, delicatése, de tea, rum și de vinuri.

La „Leul verde”

în ARAD piața Andrassy Nr. 19 (în edificiul Hotelului Central).
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 344.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. Public, că mi-am îmbrăcat prävália cât să poate de bogat din cele mai vestite magazii de coloniale și delicatése și voiu servi pe onor. cumpărători cât se poate de prompt și ieftin.

Cele mai bune calități de: cafea uba, Iava, Mărgăritar și Mocca.

Cele mai fine soiuri de tea rusească, și chineză. Ananas englez veritabil, rumuri: Jamaica Cuba, și Portorico,

Präjituri de tea: Peak freau, Cabos și Schmidt.

Tot soiul de cărnuri proaspete. Șunci fierte și crude din Praga și Cașovia. Costițe dela Cluj, cărnățării dela Debrețin și slănină de dessert.

Cărnațuri Ementhaler și dela Debrețin.

Casuri și brânzeturi de dessert de Ementhal, Groji, Gorgonzola, Strachin Roquefort, Imperial, Hagenberg, Lindenhof Herbenstorf, Romadom.

Diferiți pești de mare și proaspeți, sardele englezești și pești de conservă.

Champagne franțozească: Mum Heitschek, Monopol Champagne ungurească: Törley, Preda și Huba.

Vinuri minunate de masă și desert.

Cogneacuri franțozești, Martell, Matignon, Morntin Rémy
CURMALE DIN MALAGA ȘI POAME ZAHARISATE.

Chocolată Suchard, Küfferle și din Fiume
Mere de desert din cele mai excelente și alte soiuri de poame.
Castane (Maroni) italiene, de cele mai mari.

Zaharicale pentru pomii de Crăciun

La comandele din provincie nimic nu se ia pentru impachetare.

La dorință, pot servi cu preț curenturi ori și cui și pe nimic.

Când rog On. Public ca să mă onoreze cu cât se poate mai dese comande,

rămân cu deosebită stimă: 252 6-

JULIU LAZAR.

Banca generală de asigurare mutuală.

(88) 88-

„TRANSILVANIA”

IN SIBIU.

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

1. în contra pericolului de foc și exploziune; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichș, Bihor, Cărnad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal prin

Agentura principală din Arad.

(Strada Széchenyi Nr. 1, casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan, etagiul al II.)
precum și prin agenturile cercuale și speciale.

A apărut!!

și se află de vânzare la administr. „Tribuna Poporului”.

Lupta pentru drept

de Dr. Rudolf Ihering traducere de Teodor V. Păcășian
cu prețul de 1 fl. exemplarul plus porto postal.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI”